

"...

II-İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa 4108 sayılı Kanunun 24. maddesi ile eklenen mükerrer 111 inci madde hükmünün, Anayasa'nın 2-48 ve 73 üncü madde hükümlerine aykırı olduğu iddiasında bulunan davacı vekili, dilekçesinde; anılan yasa ile konulan maktu verginin geçici olduğunun vurgulandığı, ancak mahsup edilemeyen vergilerin red ve iade edilemeyeceğinin hükme bağlandığı, bu durumun verginin geçici olduğu kuralına aykırı olduğu gibi, kazanılmayan bir gelirle (kazancın) vergilendirilmesi nedeniyle mali gücü aşan bir ölçüde vergi ödeme yükü getirdiğinden Anayasa'nın 73/1 inci madde hükmüne aykırı olduğu, anılan verginin gelire bağlanmayıp maktu olmasının, vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılımını engellediği, bu yönüyle de anılan maddenin Anayasa'nın 73/2 nci madde hükmüne de aykırı olduğu anılan verginin teşvikle kurulan işletmeleri teşvik yerine, baltalanmış olacağından Anayasa'nın 2 nci maddesindeki hukuk Devleti olma ilkesine aykırı olduğu, sosyal hukuk devleti ilkesine aykırı davranıldığı 48 inci madde hükmü

uyarınca devletin özel teşebbüslerin güvenlik içinde çalışmasını engelleyeceğinden 48 inci madde hükmüne de aykırı olduğu, 193 sayılı Yasanın mükerrer 111 inci maddesinin bu Anayasa kuralına aykırı olduğu iddialarında bulunmuştur.

Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülen 193 sayılı Yasanın mükerrer 111 inci maddesinin üçüncü fıkrasının son cümlesinde "bir önceki yıl içinde tahakkuk eden bu vergiler, yıllık beyanname üzerinden bu faaliyete ilişkin olarak hesaplanan, gelir vergisinden mahsup edilir, mahsup edilemeyen vergiler ise red ve iade edilmez." hükmüne yer verilmiştir.

193 sayılı Kanuna 4108 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle eklenen 111 inci madde hükmüyle öngörülen asgari vergi, esas itibarıyla yıllık beyanname üzerinden faaliyete ilişkin olarak hesaplanan vergiden mahsup edilen peşin bir vergi niteliğindedir. Mahsup edilemeyen vergilerle red ve iade edilememesi, asgari verginin peşin vergi vasfını ortadan kaldırmakta ve bünyelerinde talih oyunu makineleri bulunduran işletmeleri yıllık kazancın üzerinde vergilendirmektedir. Bu durum talih oyunu salonu bulunan işletmeleri mali gücünün üzerinde vergilendirmeye, yol açtığı gibi, vergi yükünün benzer işletmeler arasında adaletli ve dengeli dağılımını da önlemekte ve sonuç olarak maliye politikasının sosyal amacının gerçekleşmesini önlemektedir. Bu itibarla Mahkememizce de anılan hükmün Anayasa'nın 73 üncü maddesinin 1 ve 2 nci fıkraları hükmüne aykırı olabileceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davacının Anayasa'ya aykırılık iddiaları ciddî görüldüğünden, 193 sayılı Yasaya 4108 sayılı Yasanın 24 üncü maddesiyle eklenen mükerrer 111 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının son cümlesindeki "mahsup edilemeyen vergiler ise red ve iade edilmez" hükmünün, iptali isteğiyle Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmasına 11.12.1997 gününde oybirliğiyle karar verildi."